

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
Кафедра менеджменту і логістики**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Освітній рівень	Третій (доктор філософії)	
Програма навчання	Обов'язкова	
Галузь знань	05	Соціальні та поведінкові науки
спеціальність	051	Економіка
Освітньо-наукова програма	Економіка	
Обсяг дисципліни	4 кредити (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції (24 академічні години), практичні заняття (20 академічних годин)	
Форма контролю	Екзамен	

**Викладач: Комеліна О.В., д.е.н., професор кафедри менеджменту і логістики.
(понад 250 публікацій наукового, науково-методичного і науково-технічного
характеру, з поміж яких 8 у НБД Scopus, 2 Web of Science, 100 статей у фахових виданнях,
10 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір).**

Мета навчальної дисципліни: вивчення теоретичних і методологічних підходів щодо формування інноваційної економіки та інноваційної політики, а також умінь та навиків з практики управління розвитком інноваційних систем на державному та регіональному рівнях, у корпоративних структурах, підприємствах в умовах цифрової трансформації інноваційно-інвестиційного простору України, формування творчого потенціалу здобувачів.

Знання та навички, надбані здобувачем при вивченні даної дисципліни, дозволяють сформувати у майбутніх фахівців ключові компетентності, такі як:

ЗК 1. Здатність до застосування загальних (аналізу, синтезу, абстрагування, узагальнення, індукції, дедукції, моделювання та ін.) та спеціальних (пов'язаних з особливостями об'єкту дослідження) методів дослідження; формувати на цій основі системний науковий світогляд, морально-етичні цінності, громадянську позиції, професійну та академічну етику, загальний культурний кругозір.

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), які можуть сприяти в академічному і професійному контекстах розвитку суспільства, розробляти власні нестандартні підходи, способи, методи, інноваційні шляхи розв'язання складних і нетипових завдань; ініціювати дослідницько-інноваційні проекти, автономно працювати під час їх реалізації.

ЗК 5. Здатність комерціалізувати результати наукових досліджень, використовувати права інтелектуальної власності.

СК 6. Здатність аналізувати зв'язки та взаємний вплив соціальних та економічних факторів розвитку держави і суспільства, обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях.

СК 7. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, демонструвати креативність, продукувати нові ідеї, виявляти лідерські якості та відповідальність під час їх реалізації.

Програмні результати навчання

ПРН 3. Здатність застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності та правових засад організації освітньої та наукової діяльності.

ПРН 5. Мати теоретичні знання з економіки, соціально-економічних систем і на межі предметних галузей знань; дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

ПРН 10. Знати та розуміти організаційно-правові та економічні засади організації економічної діяльності суб'єктів господарювання у сучасних умовах, світовий досвід використання існуючих теорій у практичній діяльності підприємств.

ПРН 12. Вміти обґрунтовувати інноваційні комплексні проекти, демонструвати лідерство та автономність під час їх реалізації; застосовувати форми проєктного управління в організації наукових досліджень, захисту та впровадження результатів наукових досліджень з урахуванням норм академічної етики, реєстрації прав інтелектуальної власності.

ПРН 13. Здатність виявляти комплексні проблеми сучасної економіки, визначати підходи, методи, засоби, інструменти їх розв'язання на інноваційній основі та створювати інформаційно-аналітичне забезпечення наукового дослідження (методи економіко-математичного моделювання та прогнозування для обґрунтування ефективних моделей сталого розвитку).

ПРН 14. Здатність до побудови інтегрованої системи управління розвитком суб'єктів міжнародної, національної, регіональної економіки та оптимізації організаційно-економічних, правових, інформаційних, безпекових аспектів економічних та соціальних систем.

ПРН 17. Здатність розвивати евристичний потенціал сучасних економічних теорій для аналізу закономірностей рівноважного функціонування та сталого розвитку економічних систем. Критично осмислювати підходи різних наукових шкіл до подолання кризових явищ в національній економіці.

ПРН 18. Здатність аналізувати інноваційно-інвестиційне середовище національної економіки та її підсистем; обґрунтовувати заходи та оцінювати наслідки реалізації інноваційно-інвестиційної політики на різних рівнях господарювання.

ПРН 19. Знати особливості формування безпекоорієнтованого управління економічними системами різного рівня.

Завдання навчальної дисципліни: знати сучасні закономірності формування інноваційної економіки (поняття, фактори, умови, механізми забезпечення); виявляти основні тенденції інноваційного розвитку та здійснювати їх аналітичну оцінку; аналізувати особливості формування інноваційних систем різного рівня та їх інфраструктурне забезпечення; знати сутність та зміст інноваційної політики, механізмів та інструментів її реалізації.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: Вивчення дисципліни дає змогу систематизувати знання, отримані протягом навчання за освітньої програмою доктора філософії під час вивчення дисциплін «Філософія та наукове мислення», «Управління науковими та інноваційними проєктами», «Сучасні освітні технології в вищій школі», «Політекономія та сучасні економічні теорії» та ін.

У результаті вивчення навчальної дисципліни:

здобувач повинен знати:

закономірності інноваційного розвитку економіки у сучасних умовах, нові тенденції інноваційного розвитку та формування інноваційної економіки; принципи формування інноваційних систем різного рівня; роль та значення розвитку інноваційної інфраструктури в інноваційній економіці; особливості мережевого розвитку економіки; особливості формування та використання інтелектуального капіталу і інтелектуальної власності в інноваційній економіці; типові моделі інноваційного розвитку економіки; особливості формування державної та регіональної інноваційної політики в умовах цифровізації економіки; особливості

формування інноваційної політики корпоративних структур в Україні в умовах глобалізації; зміст та пріоритети державної стратегії інноваційного розвитку; підходи до оцінювання ефективності та результативності інноваційної політики.

здобувач повинен вміти:

оцінювати ресурсний та інформаційний потенціал інноваційного розвитку, ефективність інноваційної діяльності підприємства; розробляти стратегію управління інноваційним розвитком; використовувати сучасні підходи, методи, інструменти та методичні підходи щодо обґрунтування інноваційної політики та визначення пріоритетів інноваційного розвитку держави, регіону, підприємства.

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	А	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній, що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	С	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній, конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	Д	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний	Середній,

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
			матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	E	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є екзамен, виконання завдань на практичних заняттях.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Теорія та методологія інноваційного розвитку економіки.						
Тема 1. Інноваційна економіка: поняття, фактори, умови та закономірності її розвитку.	10	2	-	-	-	10
Тема 2. Тенденції інноваційного розвитку та формування інноваційної економіки.	6	-	2			4
Тема 3. Інноваційні системи.	10	2	2	-	-	6
Тема 4. Інноваційна інфраструктура.	10	2	2			6
Тема 5. Мережевий розвиток інноваційної економіки.	10	2	2			6
Тема 6. Інтелектуальний капітал і інтелектуальна власність в інноваційній економіці.	10	2	2			6
Тема 7. Інноваційні моделі розвитку економіки.	10	2	2			6
Тема 8. Порівняльна характеристика національних моделей інноваційного розвитку.	4					4
Разом за змістовим модулем 1	70	12	20	-	-	58
Змістовий модуль 2. Інноваційна політика та механізми її реалізації.						
Тема 9. Поняття інноваційної політики.	6	2	-	-	-	4
Тема 10. Державна інноваційна політика в умовах формування цифрової економіки.	6	2	2	-	-	2
Тема 11. Регіональна інноваційна політика в умовах формування цифрової економіки.	6	2	-	-	-	4
Тема 12. Характер та особливості формування інноваційної політики корпоративних структур в Україні в умовах глобалізації.	6	2	2			2
Тема 13. Державна стратегія інноваційного розвитку.	6	2	-			4
Тема 14. Механізми реалізації державно-приватного партнерства в інноваційній сфері в Україні.	10	-	2			8
Тема 15. Оцінка ефективності та результативності інноваційної політики.	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 2	50	12	8	-	-	30
Усього годин	120	24	20	-	-	76

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття. Підсумковий контроль – екзамен, проводиться у формі тестування.

Методичне забезпечення

1. Комеліна О.В. Методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів третього освітнього рівня (доктор філософії) з дисципліни «Інноваційна економіка та політика». Полтава, НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020. 12 с.
2. Комеліна О.В. Методичні вказівки для виконання практичних робіт здобувачів третього освітнього рівня (доктор філософії) з дисципліни «Інноваційна економіка та політика». Полтава, НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020. 18 с.
3. Матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань.
4. Правила модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни.
5. Комеліна О.В. Конспект лекцій для здобувачів третього освітнього рівня (доктор філософії) з дисципліни «Інноваційна економіка та політика». Полтава, НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2021. 62 с.

Рекомендована література

Базова

1. Комеліна О.В. Управління інноваційним розвитком підприємства: навч. посібник. // О.В. Комеліна. / Полтава: ПолтНТУ, 2017. – 180 с. Пашута М.Т., Шкільнюк О.М. Інновації: понятійно-термінологічний апарат, економічна сутність та шляхи стимулювання: навч. посіб. К.: ЦНЛ, 2015. 117с.
2. Онищенко В.О., Комеліна О.В., Редкін О.В., Толкачев Д.М. Управління проектами: підручник у 3-ох частинах. ПОЛТНТУ, 2017. 345 с.
3. Управління інноваціями: навч. посібник / О.І. Гуторов, Л.І. Михайлова, І.О. Шарко, С.Г. Турчіна, О.В. Киричок. Вид. 2-ге, доп. Харків: «Діса плюс», 2016. 266 с. - Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1604_58718674.pdf
4. Краус Н.М. Інноваційна економіка в глобалізованому світі: інституціональний базис формування та траєкторія розвитку: монографія. – Київ: Аграр Медіа Груп, 2019. – 492 с.
5. Управління інноваціями : навч. посібник / О.І. Гуторов, Л.І. Михайлова, І.О. Шарко, С.Г. Турчіна, О.В. Киричок. – Вид. 2-ге, доп. – Харків: «Діса плюс», 2016. – 266 с.
6. Управління та адміністрування в національній економіці: інформаційно-аналітичний аспект / За загальною редакцією д.е.н., проф. Комеліної О.В. ФОП Пусан А.Ф., 2016. 280 с.

Допоміжна

1. Управління інноваційним розвитком промислових підприємств: монографія / С.М. Ілляшенко, О.А. Біловодська. Суми: Університетська книга, 2010. 281 с. Режим доступу: http://km.fem.sumdu.edu.ua/images/stories/nauka/uirpp_2010.pdf
2. Комеліна О.В. Стратегія трансформації інноваційно-інвестиційного простору України: теорія, методологія, практика [монографія]. К: ТОВ «ДКС центр», 2010. 486 с.
3. 4. Комеліна О.В., Панасенко Н.Л. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління розвитком аграрного сектора економіки регіону: монографія. Полтава: ПолтНТУ, 2013. 225 с.
5. Комеліна О.В., Степаненко Є.В. Особливості застосування реінжинірингу бізнес-процесів на сучасному підприємстві // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. Випуск 6 (11) 2017. С. 124 – 129.